

Vruchtbomen behoren tot de cultuurhistorie!

Vruchtbomen hebben vele functies:

- ▶ Levensruimte voor talrijke dieren- en plantensoorten
- ▶ Begunstigende invloed op het lokale klimaat; windbeschutting
- ▶ Verrijkend beeld in het landschap

Wat kunt u doen?

- ▶ Oude boomgaarden weer gebruiken en verzorgen
- ▶ Nieuwe vruchtbomen en boomgaarden aanplanten
- ▶ Vruchtbomen pachten
- ▶ De Pomologen-Verein op oude boomgaarden wijzen
- ▶ Bij de aanschaf van vruchtbomen, naar ziekteresistente en lokaal geschikte rassen vragen
- ▶ Het kennismaken met het brede smakenpalet van oude fruitrassen, of deze herontdekken
- ▶ Blijven vragen en afnemen van oude fruitrassen in winkels en op markten
- ▶ Producten van lokale boomgaarden kopen, zoals appelsap en brandewijn
- ▶ Boomgaarden en brouwerijen bezoeken om te leren en beleven

Ondersteunt u onze vereniging! Word actief lid!

De Pomologen-Verein e. V. (Pomologen-Vereining) werd in 1991 opgericht, naar de traditie van de »Deutscher Pomologenverein« (1860–1919).

Pomona is de Romeinse godin van de fruiten tuinbouw.

Pomologie is de leer van fruitsoorten en rassen, en omvat de determinatie, beschrijving, aanbeveling en rassenbehoud.

Foto's: Jaarboek, © Pomologen-Verein e. V.

Foto: Bloesempracht van een Grünmöstler (perenras) aan de Bodensee.

Pomologen-Verein e. V.

Ledenadministratie: Ulrich Kubina,
Husumer Str. 16, D-20251 Hamburg,
Tel. +49 40-46 06 37 55,
info@pomologen-verein.de,
www.pomologen-verein.de

Publieke relaties: Michael Krieger,
Kriegergasse 2, D-35279 Neustadt,
Tel. +49 66 92-20 28 33,
oeffentlichkeitsarbeit@pomologen-verein.de

Eerste Voorzitter: Sabine Fortak,
Boimstorfer Str. 1, D-38154 Königslutter,
Tel. +49 176-43 28 95 64,
sabine.fortak@pomologen-verein.de

Bankgegevens: GLS Gemeinschaftsbank eG
IBAN DE91 4306 0967 4057 4762 00
BIC GENODEM1GLS

Oude Fruitrassen behouden!

Wie kent ze nog, de oude fruitrassen?

- ▶ Bijna onopgemerkt, verdwijnen al decennia de oude fruitbomen uit de tuinen en boomgaarden, en daarmee uit ons landschap. Daarmee verdwijnen veel oude rassen, die door onze voorouders eeuwenlang gebruikt, verzorgd en vermeerderd werden. Wie kent nog de "Prinzenapfel", de "Kirkes" pruimen, "Muskateller" peren, of "Königin Hortensie" kersen?
- ▶ Bepaalde fruitrassen zijn bij ons alleen nog bekend vanuit beschrijvingen die onze voorouders maakten. Vele zijn intussen uitgestorven, en daarmee zijn ook hun waardevolle eigenschappen, zoals ziekteresistenties, onherroepelijk verdwenen.
- ▶ Het versmallen van het rassensortiment naar enkele standaardsoorten, heeft een verlies in de genetische biodiversiteit veroorzaakt. De marktwerking in de fruitteelt, zorgde voor de keuze voor kortlevende, zwakgroeiende bomen, ten koste van langlevende hoogstambomen. Dit valt samen met een vermindering in de beleving van verschillende smaken van oude fruitrassen, als gevolg van een "gemiddelde keuze in smaak" van fruit uit de supermarkt.
- ▶ Fruitrassen zijn een levende Cultureerfenis, dat we voor ons nageslacht willen behouden. De 30 jaar die onze vereniging bestaat, heeft geloofd: onze leden hebben al talrijke verschoenen rassen kunnen redden.

"Prinzen" appel en de "Kirkes" pruim uit "Deutschlands Obstsorten" (1905)

Wat wij doen!

- ▶ Wij vinden, identificeren, behouden en vermeerderen oude fruitrassen, en leggen collectietuinen aan.
- ▶ Wij zetten ons ervoor in, dat het behouden van oude fruitrassen, in het openbaar als een belangrijke taak erkend wordt.
- ▶ We organiseren cursussen in het determineren van fruitrassen, en het verzorgen van vruchtbomen.
- ▶ We organiseren fruittentoonstellingen.
- ▶ We adviseren bij de aanplant van nieuwe boomgaarden, adviseren geschikte fruitrassen per regio, met name voor de eigen tuin, aanplant in het open veld, en zelfvoorzienende tuinen.
- ▶ We doen ervaring op met nieuwe fruitrassen voor aanplant in het open veld, en kweken van ziekteresistente bomen, geschikt voor bepaalde grondsoorten.
- ▶ We verzorgen en ontwikkelen de databank van het "Erhalernetzwerkes Obstsorten" (groep van collectiehouders van fruitrassen) www.obstsortenerhalt.de.
- ▶ We bieden een selectie vakliteratuur aan in onze webshop <https://shop.pomologen-verein.de>.
- ▶ We geven een jaarboek uit, die voor onze leden kosteloos is, en organiseren bijeenkomsten en excursie's die te maken hebben met ons vakgebied.

Ondersteun onze vereniging! Word een actief lid!

Lidmaatschap aanvragen

Onderstaand formulier ingevuld terugsturen naar: Pomologen-Verein e.V., Secretariaat, Ulrich Kubina, Husumer Str. 16, 20251 Hamburg, Duitsland, info@pomologen-verein.de

Ik wil ook lid worden van de Pomologen-Verein!

Hiermee vraag ik de lidmaatschap aan voor de Pomologen-Verein e.V., als

- Persoonlijk lid/familie 60,- € per jaar (verlaagd 36,- €)
  - Vereniging, instituut, bedrijf 120,- € per jaar (verlaagd 90,- €)
  - Donateurs-lidmaatschap 600,- € per jaar
- Ereleden, kinderen en jongeren zijn gratis lid.

Met het openbaar maken van mijn adres (zonder geboortedatum) voor gebruik in interne publicatie's, ga ik wel niet akkoord.

Voornaam ..... achternaam .....

Naam vereniging, instituut, bedrijf etc. ....

Straat ..... postcode, woonplaats .....

Telefoonnummer .....

Emailadres, website .....

Geboortedatum .....

Dichtstbijzijnde regionale werkgroep .....

Woonplaats, Datum ..... Handtekening .....

SEPA-incassomachtiging identificatienummer: DE18ZZZ0000099278, Referentiemandaat: uw Lidmaatschapsnummer

Ik machtig de Pomologen-Verein e.V. mijn contributie automatisch af te schrijven. Hieronder noteer ik de bankgegevens, waar de Pomologen-Verein mijn lidmaatschapsgeld automatisch afschrijven mag.

Opmerking: binnen acht weken, beginnend op de datum van afschrijving, kan ik het afgeschreven bedrag terugvorderen. Hierbij gelden de voorwaarden van mijn eigen bank.

Contributie/jaar in € ..... naam rekeninghouder .....

IBAN ..... BIC .....

Woonplaats, Datum ..... Handtekening .....

Maart 2026

Pomologen-Verein e.V.

www.pomologen-verein.de

Online-Shop

shop@pomologen-verein.de

- ▶ Karin Ruhnau, Hützelstr. 22, 28329 Bremen,
Tel. +49 421-427 64 59, Fax -402 105,
<https://shop.pomologen-verein.de>

Regionale werkgroepen:

Regionale werkgroep Baden-Württemberg

baden-wuerttemberg@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon:
Christian König, Im Spareiß 11, 74189 Weinsberg,
christian.koenig@pomologen-verein.de

Bayern

bayern@pomologen-verein.de

- ▶ Margot Findeiß, Stebener Weg 10, 95138 Bad Steben,
Tel. +49 92 88-12 49, margot@findeiss.net

Regionale werkgroep Brandenburg/Berlin

brandenburg@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Daniela Wingert, 17268 Mittenwalde,
Tel. +49 173-413 55 31, pv-bb@posteo.de

Regionale werkgroep Hessen

hessen@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Dag Hornbacher, Frankfurter Str. 24,
35781 Weilburg, Tel. +49 172-995 61 74,
dag.hornbacher@pomologen-verein.de

Regionale werkgroep Mecklenburg-Vorpommern

mecklenburg-vorpommern@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Dr. Friedrich Höhne,
Mecklenburger Str. 18, 18239 Satow OT Gorow,
Tel. +49 160-91 38 41 35, friedrich.hoehne@gmx.de

Regionale werkgroep Niedersachsen/Bremen

niedersachsen@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Michael Ruhnau,
Zum Bruch 1, 27412 Bülstedt, Tel. +49 42 83-61 02,
info@michael-ruhnau.com

Regionale werkgroep Nordrhein-Westfalen

nordrhein-westfalen@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Benno Lippert, Glückaufstr. 31,
57555 Brachbach, Tel. +49 171-352 97 63

Regionale werkgroep Rheinland-Pfalz, Saarland en Luxemburg

rlp-saar-lux@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Tobias Ebenau,
Gotenstr. 8, 55545 Bad Kreuznach,
Tel. +49 177-224 58 60, tobias.ebenau802@gmx.de

Regionale werkgroep Sachsen

sachsen@pomologen-verein.de

Sachsen-Anhalt

sachsen-anhalt@pomologen-verein.de

- ▶ Heike Bose, Hegelstr. 78, 06114 Halle,
Tel. +49 345-68 24 89 19, heike.bose@able-halle.de

Regionale werkgroep Schleswig-Holstein/Hamburg

sh-hh@pomologen-verein.de

- ▶ Monika Schulz, Tel. +49 151-10 76 76 61

Regionale werkgroep Thüringen

thueringen@pomologen-verein.de

- ▶ Regionaal contactpersoon: Marcel Hoppe, Schnetter Str. 15,
98667 Schönbrunn, Tel. +49 176-72 25 78 13,
info@marcels-obstwelt.de